

Hur är det med Kubas ekonomi?

"Kubas socialistiska ekonomi är ett fiasko?, upprepar de stora medierna ständigt. För dem finns bara en uppfattning i frågan, den som sådana 'Kubaexperter' som liberalen Carmelo Mesa-Lago, professor vid Universitet i Pittsburg har.

Samtidigt tystar man studier som till exempel den som Emily Morris gjort. Hon är forskare vid Inter-amerikanska Utvecklingsbanken (Banco Interamericano de Desarrollo) och professor vid Londons Universitet College. Hon har givit ut rapporter som 'det oväntade Kuba?' eller 'Kubas väg?'.

Morris har studerat den svåra ekonomiska krisen i Kuba på 1990-talet, som berodde på Sovjetunionens upplösning och Kubas förlust av sina handelspartner. Hon jämför med det som samtidigt hände i själva Ryssland och andra länder i Östeuropa där det genomfördes marknadsekonomiska reformer.

Låt oss minnas att på mindre än fem år, mellan 1989 och 1993, så krympte Kubas import med 75 procent och BNP minskade med mer än 35 procent. Man ville då ge Kuba recept på en 'chock-terapi'. Ett snabbt skifte till 'en fri marknadsekonomi' sades vara oundvikligt. USA:s blockad hindrade det som Östeuropa fick: finansiering från Internationella Valutafonden och Världsbanken.

Morris beskriver den ekonomiska utvecklingen i Kuba under dessa år. Hon visar att ekonomin visade samma tendenser som landets tidigare allierade i öst. Men påverkan på människorna var avsevärt mindre allvarlig i Kuba. Mellan 1990 och 1993 bibehölls medellivslängden vid 74 år. Samtidigt minskade den i Ryssland i genomsnitt från 65 till 62 år för män. Under det att decenniet fortskred, ökade medellivslängden i Kuba till 78 år.

Den stora skillnaden var att Kubas regering garanterade en minimitillgång till basbehoven för hela befolkningen, utan undantag. Regeringen lyckades upprätthålla socialhjälp och en kontrollerad distribution av livsmedel. Samtidigt minskade Kuba snabbare sitt budgetunderskott än Östeuropa. En av många faktorer var den drastiska nedskärningen av försvarsutgifterna med 43 procent.

Kuba avvisade förslagen om en massiv privatisering, såsom skedde i Östeuropa. Den kubanska staten behöll sin ledande och centrala roll i ekonomin. Landet skulle ha kunnat dra till sig omfattande utländska investeringar, men behöll strikta lagar och valde ut strategiska investeringar som snabbt kunde generera hårdvaluta och utbilda kubaner inom sådana områden, främst turism.

Emily Morris forskning pekar på värdet av ideologiska element som avgörande för att möta krisen. Här nämns den frivilliga mobiliseringen och motivationen hos det kubanska folket. Till detta bidrog Fidel Castros karaktäristik av tiden som 'En Specialperiod i fredstid?', vars hårda konsekvenser krävde enhet, uppoffringar och solidaritet.

I motsats till Internationella Valutafondens chock-terapi, som tillämpades i Östeuropa och tvingades på folket uppifrån, så diskuterades reformerna i Kuba. Reformerna genomfördes först efter debatter och massiv rådgivning bland befolkningen. Detta gav reformerna legitimitet. 1994 genomfördes under 45 dagar fler än 80 000 'arbetarparlament' och fler än 3 400 bonderådslag. En del

av reformerna som regeringen föreslagit, till exempel inkomstskatt, avvisades av befolkningen. De drogs därmed tillbaka. Under hela rådslagningsprocessen spelade fackföreningarna en nyckelroll för att dämpa utgiftsminskningarna och minskningen av antalet offentliganställda.

Den brittiska akademikern Emily Morris, vidhåller, utan att dölja svårigheterna, att Kuba demonstrerat en pilotmodell som visar att staten på ett kontrollerat sätt kan styra marknadsmekanismer och uppnå bättre resultat, såväl socialt som ekonomiskt. Något som hon anser att ?omvärlden borde erkänna?.

Men hennes arbeten har lyst med sin frånvaro i tidningar som El Pais, Le Monde eller New York Times. För dem finns bara de nyliberala ?kubalogerna?. Sådan är den fria pressen - som tjänar företagets obegränsade frihet.

Cubainformacion 180409 Med källhänvisningar i originalartikeln. Följ länken nedan.

<http://www.cubainformacion.tv/index.php/lecciones-de-manipulacion/78611-economia-cubana-en-la-prensa-internacional-coto-exclusivo-para-cubanologos-liberales>